

سیزدهم و وزارت نفت آن است. رسانه‌ها در همدلی با وزارت نفت، این عبارت کلیدی تحت عنوان «همکاری سازنده به جای رقابت بازدارنده» را به کار می‌بردند. این بدان معنی بود که تغییر ریل در راهبرد دیپلماسی انرژی ایران به وضوح رخ داده و رسانه‌ها و همگان نیز آن را به‌درستی دریافته‌اند. به طور مشخص، دستاوردهای عیدیه‌ای نیز حاصل آمد. خبرگزاری رویترز در پایان سال ۲۰۲۲ اعلام کرد، صادرات نفت ایران در دو ماه آخر سال ۲۰۲۲ به بالاترین حد خود رسید و با وجود تحریم‌های امریکا عملاً صادرات نفت ایران، سال ۲۰۲۳ را با قدرت آغاز می‌کند؛ همچنان که چنین هم شد. پارسال با ثبت بالاترین رکورد صادرات نفت از سال ۱۳۹۷ (یعنی از آغاز مجدد تحریم‌های امریکا علیه ایران تاکنون)، درآمدهای نفتی دو برابر شد.

سوآپ گاز ترکمنستان به جمهوری آذربایجان از مسیر احیا شد، صادرات گاز افزایش یافت، امنیت انرژی کشور تأمین شد، ایران برای نخستین بار توانست به آرزوی پالایشگاه‌داری فراسرزمینی دست یابد، صادرات خدمات فنی و مهندسی را افزایش دهد و سرانجام اقدام‌های دیگری مانند وصول مطالبات معوق را رقم بزند.

طبق آمارهای اوپک، ارزش صادرات نفت ایران در سال ۲۰۲۲، به ۴۲/۶ میلیارد دلار رسید که در مقایسه با رقم ۲۵/۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ و ۷/۸ میلیارد دلار سال قبل‌تر و ۱۹/۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ افزایش چشمگیری

نشان می‌دهد.

دولت سیزدهم هنگامی کار را تحویل گرفت که بالغ بر ۸۷ میلیون بشکه میعانات گازی روی آب وجود داشت. این میزان دارایی در واقع ریسک فروش در شرایط تحریمی را (خصوصاً از حیث بازاریابی) بسیار دشوار می‌سازد؛ خاصه آنکه به طور میانگین روزانه بیش از ۸۰۰ هزار بشکه میعانات در کشور تولید می‌شود.

اما همکاران پرتلاش من با ایجاد تنوع در قراردادهای فروش نفت و بازاریابی‌های بسیار دقیق توانستند فروش نفت و میعانات گازی را افزایش دهند؛ به‌گونه‌ای که به تدریج تمامی این میزان با قیمت مناسب فروش رفت و اکنون حتی یک قطره میعانات ذخیره‌شده روی آب نداریم. از سوی دیگر، در بخش دیگری از برنامه‌ها به توسعه متوازن و پایدار زنجیره ارزش نفت و گاز در جهت جلوگیری از خام‌فروشی پرداخته بودم.

در آنجا وعده داده بودم برنامه‌ها و اقداماتی همچون تدوین و پیاده‌سازی طرح جامع ارتقای کمی و کیفی پالایشگاه‌های موجود کشور با هدف کاهش میزان تولید نفت کوره و افزایش تولید محصولات با ارزش بالاتر؛ توسعه ظرفیت پالایشی کشور برای تأمین نیاز داخل و صادرات فرآورده با اولویت افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های موجود؛ ضرورت توجه به توسعه پتروپالایشگاه‌ها با هدف تأمین پایدار خوراک صنایع پتروشیمی و صادرات فرآورده؛ کمک و حمایت هدفمند در راستای تولید محصولات راهبردی پتروشیمی با هدف تأمین پایدار مواد اولیه صنایع داخلی؛ حمایت از توسعه زنجیره ارزش و صنایع تکمیلی و پیگیری برای احداث پارک‌های صنایع پایین‌دستی پتروشیمی؛ تأمین

پایدار خوراک واحدهای بالادستی و نیز مدیریت تأمین خوراک بین‌مجمعی در صنایع پتروشیمی و چند مورد دیگر را در دستورکار قرار دهم.

به همین خاطر از ابتدا برنامه‌هایی در حوزه افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی و افزایش تولید بنزین و گازوئیل و افزایش تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده بالاتر، همچنین افزایش ظرفیت، تولید و صادرات صنایع پتروشیمی برای جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز در دولت سیزدهم را به پیش بردم.

البته اینها در دامنه بزرگی از دو بخش بزرگ صنعت نفت (یعنی صنعت پتروشیمی و صنعت پالایش و پخش) قرار می‌گیرند و پرداختن به هر دو جنبه موجب مطول شدن این نوشتار می‌شود.

لذا به اختصار به حوزه تکمیل زنجیره ارزش در پتروشیمی و آنگاه تولید فرآورده می‌پردازم.

به طور کلی وزارت نفت دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار خود همواره به موضوع تمرکز بر توسعه و تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی توجه داشته و در کنار آن نیز دغدغه تکمیل طرح‌های نیمه‌کاره را داشته است.

طی فعالیت این دولت طرح‌های متعدد پتروشیمی در اقصی نقاط کشور به بهره‌برداری رسیده است. این صنعت یکی از مهم‌ترین (و چه بسا مهم‌ترین) ستون صنعت کشور محسوب می‌شود. قطعاً به لحاظ ارزآوری هیچ رقیبی در کشور ندارد و از حیث فعال‌سازی صنایع جانبی نیز در شمار برترین‌ها قرار می‌گیرد. طبق آمار در سال گذشته حدود ۲۶ میلیارد دلار درآمد نهایی از سوی این صنعت محقق

اوجی: دولت سیزدهم هنگامی کار را تحویل گرفت که بالغ بر ۸۷ میلیون بشکه میعانات گازی روی آب وجود داشت. این میزان دارایی در واقع ریسک فروش در شرایط تحریمی را (خصوصاً از حیث بازاریابی) بسیار دشوار می‌سازد؛ خاصه آنکه به طور میانگین روزانه بیش از ۸۰۰ هزار بشکه میعانات در کشور تولید می‌شود.

اما همکاران پرتلاش من با ایجاد تنوع در قراردادهای فروش نفت و بازاریابی‌های بسیار دقیق توانستند فروش نفت و میعانات گازی را افزایش دهند؛ به‌گونه‌ای که به تدریج تمامی این میزان با قیمت مناسب فروش رفت و اکنون حتی یک قطره میعانات ذخیره‌شده روی آب نداریم

گفته دولت

ویژه‌نامه وزارت نفت

ایران

شهریور ۱۴۰۲

کارنامه دوساله وزارت نفت دولت سیزدهم افزایش درآمدهای نفتی

تحقق ۱۱۴ درصدی سهم دولت از درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۴۰۰

۱۱۴٪

تحقق بیش از ۱۵۰ درصدی تعهدهای ارزی وزارت نفت (مطابق مصوبه‌های شورای عالی هماهنگی اقتصادی) در سال ۱۴۰۰

۱۵۰٪

واریز ۱۱۲ درصد منابع تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ منطبق حاصل از فروش فرآورده‌های نفتی در داخل و صادرات به حساب صندوق هدفمند سازی یارانه‌ها در سال ۱۴۰۰

۱۱۲٪

بمکارگیری روش‌های تازه صادرات نفت از قبیل تهاتر نفت با کالا یا سرمایه‌گذاری در کشور و تهاتر نفت خام و میعانات گازی با مطالبات پیمانکاران

۱۰٪

رشد ۱۰ درصدی بخش نفت در سال گذشته بنا بر اعلام بانک مرکزی

افزایش ۱۹۰ میلیون بشکه‌ای صادرات نفت در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۳۹۹ و ۸۳ میلیون بشکه‌ای نسبت به سال ۱۴۰۰

۱۹۰/۰۰۰/۰۰۰

افزایش صادرات نفت ایران به ۱.۶ میلیون بشکه در روز به نقل از موسسه کیلر در سال ۱۴۰۲

۱,۶/۰۰۰/۰۰۰

افزایش ۱۷ میلیارد دلاری در آمد کشور از محل فروش نفت نسبت به سال گذشته بر اساس آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا

۱۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰\$